

FORELØBIGT NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

30. januar 2006

/

Kommissionens forslag om ophævelse af rådsforordning 4056/86 om fastsættelse af retningslinjer for anvendelse af traktatens konkurrenceregler på søtransport mv. (KOM (2005) 651 endelig)

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har fremsat forslag til rådsforordning, der går ud på at ophæve rådsforordning 4056/86 om fastsættelse af retningslinjer for anvendelse af traktatens konkurrenceregler på søtransport.

Forordning (EØF) Nr. 4056/86 fastsætter de nærmere regler for anvendelsen af Fællesskabsrettens konkurrenceregler på søtransport (linjekonferencer). Forordningen indeholder en række specifikke, materielle konkurrenceregler for søfartssektoren, bl.a. en såkaldt gruppefritagelse for linjerederier.

En gruppefritagelse er en generel undtagelse fra EU-konkurrencereglerne. Denne gruppefritagelse giver rederier, der sejler i international linjetrafik både mellem EU-lande og mellem EU og tredjelande, lov til at aftale samarbejde om forskellige forhold, når en række betingelser er opfyldt. Gruppefritagelsens bestemmelser giver linjerederierne tilladelse til indbyrdes at aftale priser og kapacitet. Det er former for samarbejde, der normalt betragtes som en alvorlig begrænsning af konkurrencen.

Efter et grundigt analysearbejde iværksatte Kommissionen allerede i 2003 en høringsproces om ændring af rådsforordning nr. 4056/86. Kommissionen vedtog i 2004 en hvidbog herom, der lagde op til en analyse af, om de eksisterende bestemmelser i forordningen skulle opretholdes, ændres eller helt bortfalde. Analysen fokuserede på, om den eksisterende gruppefritagelse for linjekonferencer¹ skulle erstattes af andre instrumenter.

---

¹ Forordning nr. 4056/86 artikel 1, stk. 3, litra b) definerer linjekonferencer eller konferencer som ”en gruppe på to eller flere linjerederier, som driver international linjefart med godsbefordring i en eller flere bestemte ruter inden for et fastsat geografisk område, og som har en aftale eller ordning, hvorefter virksomheden drives i henhold til ensartede eller fælles fragtrater og andre aftalte vilkår for sådan rutefart”.

Kommissionen har nu fremsat forslag til rådsforordning, der går ud på at ophæve rådsforordning nr. 4056/86 som helhed. Forslaget går primært ud på at ophæve gruppefritagelsen for linjekonferencer, dvs. undtagelsen fra de generelle konkurrenceregler. Endvidere går forslaget ud på at ændre rådsforordning 1/2003, der fastsætter procedurerne for anvendelse af EU's konkurrenceregler, så cabotagesejlads og international trampfart bringes ind under de fælles gennemførelsesbestemmelser på konkurrenceområdet. (Cabotage defineres som søtransport indenfor én og samme medlemsstat, hvor transportøren ikke er hjemmehørende. International trampfart defineres som ikke-regelmæssig godstransport med skib). Endelig afskaffes en række tekniske bestemmelser, der anses for overflødige, som led i EU's generelle politik om regelforenklning.

Kommissionen begrundet bl.a. forslaget med, at linjeskibsfarten har undergået væsentlige strukturmæssige forandringer, siden rådsforordning nr. 4056/86 blev vedtaget.

Kommissionen konkluderer, at betingelserne for en gruppefritagelse for fælles prisfastsættelse og regulering af kapaciteten for linjekonferencer ikke er opfyldt under de nuværende markedsforhold. Det skyldes blandt andet, at der ikke længere har kunnet påvises tilstrækkelige positive effekter for forbrugerne (afskibere og speditører). Desuden foregår størstedelen af linjekonferencetrafikken i dag på baggrund af individuelle fortrolige servicekontrakter med afskiberne, det vil sige uden for linjernes fælles prisfastsættelse. Dette har ikke skadet stabiliteten i verdenshandelen. Samtidig har andre aftaleformer som konsortier og alliancer vundet indpas som middel til omkostningsdeling mellem rederierne.

Efter Kommissionens vurdering vil ophævelsen af gruppefritagelsen tilgodese EU's eksportører ved at reducere priserne samtidig med, at stabiliteten og pålidelige tjenester kan opretholdes. Dette vil fremme EU industriens konkurrenceevne i overensstemmelse med Lissabon strategien fra 2000, hvor Kommissionen blev opfordret til at "accelerere liberalisering indenfor områder som gas, elektricitet og transport".

Der foreligger endnu ikke oplysninger om, hvornår forslaget forventes behandlet på et rådsmøde, men planen er ifølge formandskabet, at punktet skal behandles på et rådsmøde inden udløbet af det østrigske formandskab.

2. Nærhedsprincippet

Kommissionen omtaler ikke eksplicit nærhedsprincippet. Forslaget går imidlertid ud på at ophæve den særlige gruppefritagelse for linjerederier, som udgør en mere generøs undtagelse fra EU's konkurrenceregler, end tilfældet er for øvrige erhvervssektorer. Endvidere bringes cabotagesejlads og trampfart ind under de fælles gennemførelsesbestemmelser på konkurrenceområdet. Endelig afskaffes en række overflødige bestemmelser.

Da der er tale om international linjetrafik indenfor EU og mellem EU og tredjelande vurderes forslaget at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.